

Bijbel in vier maaltijden – Een overzicht van de bijbel

Om deze woorden van Jezus te begrijpen, is het goed om een overzicht van de bijbel te hebben. Ik heb een overzicht voor jullie, wat ik in ieder geval handig vind om te onthouden. De bijbel is het verhaal van vier maaltijden.

Vier maaltijden, en ik vertel er nu drie.

Bijbel in vier maaltijden – 1) Een menu

De eerste maaltijd is een uitnodiging, een menu. God heeft de hemel en de aarde gemaakt, de bomen, de vissen, de vogels en de dieren en ten slotte de mens. Dan zegent hij de mens en dan kijkt hij rond naar alle bomen, planten, struiken, alles wat groeit en bloeit en dan zegt hij: “Dit is voor jullie. Hierbij geef ik jullie alle zaaddragende planten en alle vruchtbomen op de aarde; dat zal jullie voedsel zijn.” De eerste maaltijd: een uitnodigend menu.

Bijbel in vier maaltijden – 2) Een stiekeme gestolen snack

Maar de mens slaat deze uitnodiging al snel af. De mens kiest voor een stiekeme gestolen snack: de vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan. De tweede maaltijd. En door die maaltijd doet de dood doet zijn intrede. Eten is vanaf nu verbonden met de dood.

En we zien dat om ons heen gebeuren:

- Mensen werken zich dood. Ze werken zich dood om nog overvloediger te kunnen leven en eten.
- Maar ook het andere uiterste is mogelijk: mensen moeten zich dood werken om te kunnen eten.
- En tussen die twee uitersten zit van alles: eetstoornissen en ziekmakend eten, eten wij de een leven, maar tegelijkertijd de dood van de ander betekent, noem maar op. Eten is leven, maar tegelijkertijd verbonden met de dood.

Bijbel in vier maaltijden – 4) Een feestmaaltijd

Maar de bijbel belooft dat het niet altijd zo zal blijven. De bijbel belooft op allerlei plaatsen, dat er een nieuwe tijd en een nieuwe toekomst komt. Een toekomst waar de maaltijd opnieuw verbonden is met het leven, en een nieuwe relatie viert tussen God en de mensen.

De profeet Jesaja zegt daarover:

De HEER van de hemelse machten richt
voor alle volken een feestmaal aan:
uitgelezen gerechten en belegen wijnen,
een feestmaal rijk aan merg en vet,
met pure, rijpe wijnen.

Hij vernietigt het waas
dat alle volken het zicht beneemt,

de sluier waarmee alle volken omhuld zijn.
Voor altijd doet hij de dood teniet.
God, de HEER, wist de tranen van elk gezicht.

Van kافت tot kافت, van Genesis tot Openbaring, vier maaltijden, waarvan ik er nu drie heb verteld. En die maaltijden helpen mij om te begrijpen hoe onze wereld in elkaar zit, welke hoop ik heb, en ook wie Jezus is.

Mijn dorst is jouw lafenis – Waarom Jezus eet en drinkt

Want bovenal begrijp ik nu, waarom Jezus zelf at en dronk. Wanneer omstanders Jezus karakteriseren, zeggen ze niet: “Hij doet grote wonderen.” Ze zeggen niet: “Hij spreekt in gelijkenissen.” Ze zeggen: “Hij eet en hij drinkt.” Jezus deed wonderen en tekenen. Jezus sprak gelijkenissen en vertelde verhalen. Maar eten en drinken was het meest kenmerkende. Hij zegt het ook zelf: “De Mensenzoon is gekomen, hij eet en hij drinkt.”

En natuurlijk deed Jezus juist dat. Want daarmee liet hij zien dat de tijd van de vierde maaltijd komt en komt door hem. Hij is de gastheer aan de grote maaltijd. En hij vierde die maaltijd in zijn tijd al door de mensen uit te nodigen.

Pak je het?

Mijn dorst is jouw lafenis – Maar nu: “Ik heb dorst”

Maar nu, en met nu bedoel ik, nu Jezus aan het kruis hangt. Nu, geen feest meer, geen eten, geen drinken. Nu, in de brandende zon, gemarteld en uitgeput, uitgedroogd en vermoeid, schraapt Jezus: “Ik heb dorst.”

En in de buurt van het kruis staat blijkbaar een kruik met zure wijn, dat is azijn. Azijn verdund met water was in die tijd een populair drankje om de dorst te lessen. Goedkoop, dus populair onder de armen en dus ook onder soldaten. Dus niet zo opmerkelijk dat in de buurt van het kruis zo’n kruik staat.

“Ik heb dorst.” En een van de soldaten doopt een spons in de kruik, steekt die op een stengel en geeft Jezus zo te drinken. Veel zal het niet geweest zijn. Veel zal hij niet binnen hebben gekregen.

Dan kijkt Jezus omhoog en zegt: “Het is volbracht.” Hij buigt zijn hoofd en geeft de geest. Hij sterft.

Mijn dorst is jouw lafenis – De schrift vervuld

De bijbel zegt: toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei hij: “Ik heb dorst.” Hier gebeurt dus iets, wat meer is, dan zomaar dorst. De Schrift wordt vervuld.

De bijbel denkt hier aan Psalm 22. Psalm 22 is een lied van een rechtvaardig mens die moet lijden. Een mens die ten ondergaat aan het kwaad. Is Jezus niet zo iemand? Is Jezus niet bij uitstek zo iemand. Is Jezus niet de rechtvaardige die ten onder gaat en sterft?

Mijn kracht is droog als een potscherf, mijn tong kleeft aan mijn gehemelte,
Woorden uit Psalm 22 en is dat niet Jezus?

Gaat hij niet net zo als wij, wij allemaal – de boulimia-patiënten en de suikerpatiënten,
de hardlopers en de doodlopers, de bierbuiken en de six-packs,
de uitgemergelden en de Bourgondiërs – gaat hij niet net als wij dood allemaal, kapot aan de
tweede maaltijd?

Hoe rechtvaardig hij ook is?

Mijn dorst is jouw lafenis – Het is volbracht

Ja, maar hij zegt: “Het is volbracht.”

Om te begrijpen, wat hij daarmee bedoelt, gaan we terug naar het begin van het verhaal van
de vier maaltijden.

De menukaart waarmee het begon, bestaat niet meer. De bomen en struiken zijn verdord,
gekapt en afgebrand en wat rest is kale woestijn en gebarsten grond. De rivieren die in de
hof van Eden stroomden en het land bevloedden, zijn allang opgedroogd of op zijn best
extreem vervuild. Die tweede maaltijd is voor miljoenen mensen dagelijkse realiteit. Zij en
hun kinderen zijn ondervoed en gaan gebukt onder de gevolgen hiervan. Er is geen water.
Hoogstens ziekmakend water. Ze zijn gedwongen honger en dorst te hebben. Hoe zal die
laatste maaltijd ooit realiteit voor hen worden?

Ik zei, dat Jezus at en dronk, de laatste maaltijd vierde. Dat deed hij. Op twee uitzonderingen
na. Aan het begin en aan het einde van zijn optreden. Aan het begin van zijn optreden vastte
Jezus vastte in de woestijn, 40 dagen lang. Gedwongen. De Heilige Geest had hem daar naar
toe gedreven. Jezus zelf had dorst, tot zijn dood. Gedwongen. Hij kon nergens anders heen.
Zo is hij voor altijd een met de dorstigen van deze wereld.

Maar een dag voor zijn sterven, verbond hij zijn dood, zijn honger en dorst, met een maaltijd.
Tijdens die maaltijd nam hij een brood, brak het brood, deelde het uit en zei: ‘Neem hiervan,
dit is mijn lichaam.’ En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en
allen dronken eruit. Hij zei tegen hen: ‘Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor
velen vergoten wordt.’

Hoor je wat hij zegt?

Tussen de vloek van de tweede en de belofte van de laatste maaltijd is bevrijding nodig. Er is
iemand nodig die de vloek en de dood van die tweede maaltijd en die vergiftigde rivier
draagt. Jezus zegt: “Dat ben ik.” Hij zegt: “Mijn dood, mijn honger, mijn dorst, is jullie leven,
jullie verzadiging, jullie lafenis.” En Jezus verbindt zijn dood en onze bevrijding aan een
maaltijd.

Jezus sterft eens en voorgoed de dood die sinds die tweede maaltijd verbonden is aan al onze maaltijden. Zo betekent zijn sterven voor de mensen die bij hem horen leven en opstanding: nieuw leven. Zijn opstanding geeft hoop, dat deze belofte eens vervuld zal worden.

Een mooi verhaal! - Maar is het waar?

Misschien denk je nu: "Dit is een mooi verhaal. Ik wou dat het waar was, zeker voor die miljoenen mensen waarover je het had."

Ik hoop, dat je dat denkt. En je hebt gelijk: Dit verhaal staat of valt met de realiteit van de opstanding van Jezus. Iemand die sterft is geen bevrijder. Kan in ieder geval nu geen bevrijding meer brengen. Daarom is Pasen voor volgelingen van Jezus ook zo'n belangrijk feest. Dan vieren zij, dan vieren wij, dat Jezus is opgestaan uit de dood, dat hij leeft. Dan zou het zo maar kunnen, dat hij echt de bevrijder is!

En dan wordt de bijbel spannend. Want dan ontdek je dat het eerste deel van de bijbel, het Oude Testament, daar ook naar uitziet. Die rechtvaardige in Psalm 22... op de een of andere manier overleeft, herleeft hij. Het is volbracht.

Een mooi verhaal! - Maar voor anderen

Ik hoop dat je denkt: "Dit is een mooi verhaal, zeker voor die miljoenen mensen waarover je het had."

Maar niet alleen voor hen. Ook voor ons. Ik weet wel, wanneer wij de kraan opendraaien, de koelkast open doen... Dorst is ons vreemd. Of toch niet? Want wat staat er in onze koelkast? Waarmee lessen wij onze dorst?

- Met frisdrank waar zoveel suiker inzit, dat je alleen nog maar meer dorst krijgt? Of met light drankjes, omdat we zelf een probleem met eten en drinken hebben?
- Of verdringen we onze dorst met alcohol. Je drinkt wel, maar daar blijft het ook bij. Daarom heet het ook drinken en niet je dorst lessen.

Het water van de doop is het levende water voor jou!

Misschien is maaltijd twee voor jou voldoende.

Maar niet voor mij. En voor iedereen, die ook meer wil: tussen de tweede en de vierde maaltijd in staat het kruis van Jezus. En als Jezus echt gestorven en begraven en opgestaan is, dan is het toch waar, wat Jezus ooit zei tegen een vrouw:

"Iedereen die water drinkt zal weer dorst krijgen, maar wie het water drinkt dat ik hem geef, zal nooit meer dorst krijgen. Het water dat ik geef, zal in hem een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft."

De volgende keer dat u of jij een glas water drinkt, bedenkt u zich dan: "Wie geeft mij dit water? Heb ik dit water verdiend of is dit water een cadeau?"